

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felülszervezőnk háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor.
Fél évre 7 " " Egy hónap 1 "

Az angol számitás

A hideg angol a tehetetlenség-től fuldokol és toporzékol vak dühében, mintha szerepet cserélt volna méltó szövetségeseivel, az oroszokkal. A háború elején Anglia, a pöffeszkedő kufár és kereskedelmi kalóz, még fenn óhajtott tartani szemén a gentlemanság fényes monokliját és igyekezett blazirt arcokat vágni az elébe érkező eseményekhez. Az angol partok bombázása, a Zeppelinek munkája azonban kihozták sodróból John Bullt, meg-megnyitott az ábrázata, kinosan ökölbe szorult a keze és a fényes monokli csak nem akart nyugodtan megállni a helyén.

Ezután jött Anglia blokirószása, a német buvárhajók pusztításai, drága és büszke angol hadihajók páncélosok elsüllyedése és a nyugodt gentleman egy dock munkást megszegyenyítő trágársággal kezdett káromkodni. A hideg urból semleges államok védpajzsa mögé bujkáló, majd őrvongó vitustáncot járó hajóslegény lett. A szigetország nyugodt lakói, Edward Grey-el az élén, szitkokat és átkokat zúdítottak és a híres, az egész világot fölfalni akaró tengeri hatalom, a maga drága flottáján tétlenül, lekötött kézzel ülve nézte a német tengerészet nagyszerű diadalait.

A német sikerek megújuló sorozata teljesen elvette Anglia esztét. A gyöngye, tehetetlen emberekre jellemző vad kétségbeeséssel, egészen alantós, hitvány eszközökhöz nyúlt. A német tengeralattiak hős legénységét, gonosztevőkként, börtönbe záratta az angol kormány. Mint méltó ellenfél nem tudta fölvenni a küzdelmet, hát dühének úgy szerzett elégtételt John Bull, az önző és szívtelen tengeri kalóz.

De Németország nem marad adósa senkinek sem harcban, sem békében, főképpen nem maradhatott adósa Angliának a retorzió dolgában. A válasz hamar meg is érkezett John Bull címére adresseszállva. Viszonzásul most a német kormány harminchat angol tisztet a fegyházba zárattott. Mert a német lovagias a haretéren a méltó ellenféllel, igaz és humánus a foglyokkal szemben, de a vele szemben elkövetett gazságokat nem tudja elfelejteni. Ime az angol testben és lélekben szövetséges az oroszokkal. Ott hősöket vetnek börtönbe, az oroszok pedig a foglyoknak a szemét szurják ki, békés polgárokat a nyelvükön át szegezik az asztalhoz, rabolnak, gyilkolnak, nőket becselenítnek, gyer-

mekeket halálra kínoznak. John Bull a kultura bajnoka megtalálta méltó társát a vad kozákban és most egymásra borulva összelelkeznek — a pokloknak öröme és dicsőségére.

A világháború hírei:

Uzsoknál meghiusult az orosz taktika

Ungvár, április 14.

Szombatról vasárnapra virradó éjjel az oroszok több ízben támadást intéztek Patakújfalutól északnyugatra lévő hadállásaink ellen. Ez újabb támadások ugyanolyan véresen omlottak össze, mint az előzőek és az oroszok átkarolási kísérlete, hogy uszoki pozíciókat délről tegyék tarthatatlanná, teljesen meghiusult. Uzsok és Lupkov között reánk nézve kedvezően alakul a helyzet annál is inkább, mert azokon a rendkívül heves orosz támadásokon már túl vagyunk, melyeket Przemysl eleste után a körülzáró hadsereg gyors harcalküdése következtében kellett kiállanunk.

A Labore völgyében immár német csapatok is harcognak és így a Przemysl körülzáró orosz sereg nem esik többé döntőleg a harcok serpenyőjébe.

Megakasztottuk az oroszok kárpáti offenzíváját

A Magyar Távirati Iroda jelenti a hadisajtószállásról:

Az egész kárpáti arcvonalon a helyzet lényegesen nyugodtabb lett. A nyugati szakaszon az oroszoknak az Ondava és Labore völgyében nagy erővel megkísérelt áttörése óta, amely a husvétii csatában az ellenségnek rendkívül nagy veszteségei mellett teljesen meghiusult, több napja nem volt harc.

A Virava és az uszoki szoros közötti szakaszokon álló csapataink a Telepoc - Zellő Juhászlak és Patakófalú vonalban az utolsó napok folyamán minden támadást visszavertek. Az oroszok támadásai itt is alábbhagynak.

Az uszoki szorost északról fedező magaslatot csapataink háromnapos heves küzdelemben megtartották. Itt tegnap csak ágyuharc volt.

Tucholkától és Szlavszkotól északra sikerült a német csapatoknak és saját csapatainknak több állást elfoglalni és foglyokat ejteni.

Ezzel az egész kárpáti fronton megakadt a Przemysl eleste óta tartó orosz offenzíva, amelyeket csapataink ellentámadásai több helyen érzékenyen értek.

Morath őrnagy a kárpáti harcokról

A „Neue Freie Presse” Motrath őrnagy tollából hosszabb cikket

közöl, amely a többi közt így szól: Midőn a vitézül védelmezett Przemysl elestének híre érkezett, a szép Bécsben és egy nappal később a vendégszerető Budapesten alkalman volt megismerni azt a mély benyomást, amelyet ez a jelentős esemény a két fővárosra

tett. A kettős monarchia minden polgárának első gondolata ez volt. Most az ellenség fölszabadult erői hatalmas lendülettel a mi kárpáti frontunk ellen fognak vonulni. Ez a gondolat épp oly természetes, mint való volt. Az orosz hadvezetés egy pillanattal sem habozott 80-100.000 emberét a kárpáti frontra vetni. A védelem azonban nagy előrelépéssel volt előkészítve. Különösen az uszoki szoros védelmi erősítései tekintetűk mintaszerűeknek. A védősereg egész arcvonalán szívós akarat és a helyzet helyes felismerése észlelhető.

Morath őrnagy Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök szellemét látja a védelemben érvényesülni és ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a vezérkari főnök hadvezéri zsenialitása némileg helyreállítja az egyensúlyt az orosz túlsúllyal szemben. Csodálattal szól ezután a monarchia összes népeit átható elszántszelemről, a melyet a létért való harc tudata fakasztott. A husvétii csata eredményeképp megállapítja az orosz seregek kimerülését. Megállapítja, hogy az oroszok állandó emberpazarlása talán járt volna is eredménnyel, a két szövetséges azonban ideális együttműködéssel kellő erőt tudott az oroszokkal szembeállítani. Rámutat az annak idején Porosz-Szilézia ellen megkísérelt orosz offenzíva kudarcára, amely viszont az osztrák-magyar csapatok beavatkozásának volt jórészt köszönhető. A két szövetségesnek ez a kitűnő ösztönös áldozatkészsége a legjobb biztosítéka a jövő sikernek is.

Nagy a nyomor Lembergben

Krakó, apr. 14.

A Lembergben még egyre megjelenő „Kurjer Lwowski” szerint Rutovszki polgármester bankkonzorciumot alapított, amely kétharmadrészt a Lembergben visszamaradt államhivatalnokok fizetésének kiutalta, és készen áll rá, hogy ezeknek a hivatalnokoknak áprilisban és májusban ugyanilyen fizetési kvótákat juttasson a kezükhez. A lakosság körében a nyomor egyre nagyobbodik. Míg tavaly szeptemberben tizenhárom népkonyha háromszázezer ebédet szolgáltatott ingyen a színlődő lakosságnak, az idén márciusban már hatvanhét népkonyha működött, amely egymillió száznolcvanezer ingyen ebédet látta el a nyomorgó lakosokat.

Szibériaikat hoznak Galiciába

Krakó, ápr. 14.

A „Naprzod” szociáldemokrata ujság a „Kurjer Warszawski” nyomán az orosz lapoknak azt a híradását közli, hogy az orosz kormány törvényjavaslatot készít elő, amellyel orosz parasztoknak, akik annak idején Szibériában telepedtek volt le, oly helységekre való áttelepítését tervezi, amiknek mostanában német telepesek voltak lakói. Tervben van, hogy ezeknek a szibériai parasztoknak egy részét Galiciába is hozzák, hogy itt az oroszok által megszállott területekre állami birtokból kihasítandó földekre telepítsék.

Rabolnak az orosz katonák

Krakó, ápr. 14.

A lapok az oroszoknak Kolumbiában véghezvitt fosztogatásairól leveleket közölnek, mely a többi közt ezt jelenti: Az oroszok a közkatonától kezdve fel a legmagasabbrangú tisztig mindent elraboltak, aminek csak valamelyes értéke volt. Jellemző, hogy a városban talált ötvényező zongorát és páncélos szekrényt Oroszországba szállították. Az embereket mindenféle ürügy alatt letartóztatták és rövidesen Szibériába vitték. Aki ebben a sorsban nem akart részesülni, legalább ötezer rubellel kellett, hogy megváltsa magát. Mindezek dacára senki sem kételkedett benne, hogy a lakosság meg fog szabadulni az orosz iga alól.

Csanádmegye a múlt hóban

Az alispán havi jelentése

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Hervey István alispán elnöklésével április havi rendes ülését. A közigazgatási bizottságnak mai ülésén sem voltak viták. A rendes havi előadmányokat minden észrevétel nélkül tudomásul vették.

A havi jelentések körül legfontosabb az alispán jelentése, melyet alább közlünk:

Megállapítottam az 1873—1877. években született B. osztályú népfelkelők szemléjének határidejét. Az 1891, 1895. és 1896-ik évben született s alkalmasnak talált egyéves önkéntesi joggal bíró népfelkelőknek bevonulási ideje, a mi eredetileg április hó 15-ikére tüzetett ki, bizonytalan időre elhalasztottam. A m. kir. honvédelmi miniszterium szabályozta a népfelkelésre kötelezett munkások összeírása és kiállításai körüli eljárást. Rendelete alapján a munkások összeírása az egész vármegye területén nyomban megtörtént. Intézkedett továbbá a honvédelmi miniszterium a tekintetben, hogy a dohánykertészeknek személyes szolgáltatás telje-

sítésére történő behívása mellőztessék. Rendeletet bocsátott ki ugyancsak a katonai özvegyek ellátási díjának folyósítása tárgyában, míg a m. kir. belügyminiszterium rendeletileg intézkedett a harcstéren elesettek, továbbá elhunyt hozzátartozói által élvezett államegélyeknek továbbra is történő folyósítása iránt. Ugyanezen miniszterium szabályozta a galicai és bukovinai menekültekkel szemben követendő eljárást.

A mezőgazdasági munkák zavartalan elvégzése végett megindított munkálatok tovább folytak. A felmerült kérdések szabályozása s a már kiadott intézkedések megerősítése végett személyesen jelentem meg a földmivelésügyi miniszteriumban, a hol az összes intézkedések helybenhagyattak, kivéve ama rendelkezést, a mely megtiltotta, hogy a község területéről gazdasági munkás máshová elszereződhessék. Eme rendelkezés feloldása folytán intézkedtem az elszereződő munkások nyilvántartásba vétele iránt, hogy a rendelkezésre álló munkaerő mennyisége felől állandóan tájékozva legyenek. A gondoskodás nélkül hagyott területekre gondnok kirendelése s a tavaszi munkálatok biztosítása iránti intézkedés Makó város területén is megtörtént, a többi járásokban már az előző hónapban. Intézkedtem az iránt, hogy a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumnak a kukoricaliszt keverését és használatát szabályozó rendelete nyomban foganatosíttassék.

A m. kir. belügyminiszterium jóváhagyta a törvényhatósági bizottságnak határozatát, amellyel az özvegyek és árvák nyugdíját illetve neveltetési járulékát 20 százalékkal felemelte. A magasabb illetményeket április hó 1-től kezdődőleg már folyóvá is tettem. A községi jegyzők és segédjegyzők 1915-ik évi fizetésekiegészítés és korpótlék szükségleti kimutatását pótlás végett visszaküldötte. A kiutalást a hiányok pótlása után visszatérjesztettem. Véglegezen rendezte a m. kir. belügyminiszterium Lukács Béla apátfalvai közs. jegyző illetményét, évi 131 koronában állapítván meg az állami hozzájárulást a jegyző illetményéhez.

Elrendelte a m. kir. belügyminiszterium, hogy a vármegyei tisztviselők által felvett előlegek esedékes havi részletei további rendelkezésig ne vonassanak le a fizetésből, csak abban az esetben, ha ezt maga a tisztviselő írásban kérelmezi. Az 1914-ik évben működött az irni-olvasni tudást megállapító állandó bizottság tagjai részére 198 koronát tiszteletdíjat utalványozott.

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium erélyes hangú leiratban figyelmeztetett az apátfalvai marcsi vögtöltés hiányaira, kijelentve, hogy amennyiben a község záros határidő alatt nem tesz eleget a felállított követelményeknek, a község be fog utaltatni a Körös-Tisza-Marosi ármentesítő társulat kötelékébe. Nem hagyta jóvá a miniszterium a szarvasmarha, sertés és juhtenyésztésről szóló vármegyei szabályrendelet módosítását, hanem egyes pótlások megtételét rendelte el.

A m. kir. közigazgatási bíróság a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával kimon-

dotta, hogy Pintér Miklós makói róm. kath. kántor nem igényelheti a kettős adószámítás kedvezményét, ennél fogva törlendő volt a makói virilisek névjegyzékéből.

A Spitz Bernát cég megküldötte a vármegyei szolgaszemélyzet ruházatát, a szállítás folytán a vállalati összeget kiutalványoztam. A háztartási alapnál eszközölt 2300 koronát tevő megtakarítás felhasználása iránt előterjesztést tettem a törvényhatósági bizottságnak. Ulést tartott az elmúlt hóban a vármegyei nyugdíjválasztmány, a községjegyzői nyugdíjválasztmány, a központi választmány. Ez utóbbi intézkedett az 1915. és 1916-ik évre szóló országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékek szétküldése iránt. A Makó városában március hó 8-án tartott tisztújító közgyűlés alkalmával kerületi orvosá az eddigi helyettes dr. Diósszilágyi Sámuel választott meg. Cirbus Dániel Makó városi árvaszéki jegyző nyugdíjaztatásáért folyamodott. Sümeghy Dezső vármegyei főlevéltárnok ismételt behívott katonai szolgálatra.

Magasabb illetményt folyósítottam Kohlman Mariska díjnok s Bozsár István hivatalosolga részére. A m. kir. belügyminiszterium engedélyezte, hogy Nikolics Aurél esanádpalotai községi jegyző családja nevét „Miklósi”-ra változtassa. Apátfalva község Veréb Tamás adóügyi jegyző lakbérért 300 koronáról 500 koronára emelte föl. Királyhegyes község megfelelően a törvényhatósági bizottságnak Kása Ernest Tibor községi irnok fizetésének kiadása tárgyában kelt határozatát. Szántó Lipót krassóvermesi lakos felebbzésének elutasításával jóváhagytam a kovásházi j. főszolgabírónak határozatát, amellyel mellőzte Unger Kálmán mezőkovásházai községi jegyző ellen a fegyelmi eljárás megindítását.

Hirdetmény.

A Lonovics-sugár ut. sz. a. Nagy József és neje Papós Etel tulajdonát képező ház, az 1915. évi május hó 1-től

haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a zárgondnok NAGY EDE Uri-utca 2. sz. a.

A legmagasabb árban vásárol szalonnát,

háziszappant

és zsirt

Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Kinek jár segély?

című könyvecske, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

NAPI HIREK

T á j é k o z t a t ó.

Naptár. Április 15. Csütörtök. Róm. kath. Anaszt. vt. Protest. Anaszt. vt. Görög-orosz ápr. 2. Titusz. Nap kel 5 óra 15 percekor, nyugszik 6 óra 47 percekor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltás és sok helyütt esapadék várható. Sürgönyprognózis: Hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 8-2 fok C.

— **A korpa forgalomba bo-**csájításának szabályozása. A hivatalos lap mai száma Ghillány Imre báro földmivelésügyi miniszter rendeletét közli, amely az 1915. évi április 1-től kezdődőleg búzából, rozsból, árpából és tengeriből előállított korpa forgalomba boesátásáról intézkedik. A rendelet szerint kizárólag vámöröl malomvállalatok, amelyek lisztet, vagy őrleményt bérért, vagy az őrlés végett behozott gabonanemű bizonyos hányadéért, kizárólag az őrlötető félnek házi szükségletére állítanak elő és lisztet vagy egyéb őrleményt eladásra nem őrlenek és a multban sem őrlöttek, az előállított korpát s mindennemű egyéb őrlési hulladékot (konkoly stb.) áruba nem boesájthatják, hanem az őrlötetőnek kiszolgáltatni tartoznak. Minden más malomvállalat az 1915. évi április hó 1-től kezdve előállított korpát s mindennemű egyéb őrlési hulladékot csak a m. kir. gazdasági felügyelőségek által kiállított (barna) utalvány ellenében és csak az utalványban megjelölt mennyiség erejéig adhat el.

— **A várva-várt pénz.** Azok a kocsi- és lótulajdonosok, kiknek igáját a hadvezetőség január havában elvitte, régen várták már érte a hadvezetőség által megajánlt összeget. Mint megirtuk, a vármegye alispánja is különféle fórumoknál sürgette az összegek kiutalványozását. Ma áztán értesítést kapott a vármegye alispánja, hogy a várva-várt pénz megérkezett, és az érdekeltek pár nap alatt a postatakaréktól felvehetik azt. A kiutalt összegről mindenki utalványt kap, mellyel a postatakaréknál kell jelentkeznie.

— **Uj köntösben.** A pénzügyminiszter rendelete szerint az általános forgalomban levő Király és Duna elnevezésű szivarkák a jelenlegi egységárak mellett az eddigi tízes esomagolásban is forgalomba hozatnak. A százaz esomagolású Király szivarka ára a fogyasztók részére 4 kor., a Duna szivarka ára 2 korona.

— **ÉRTESÍTÉS.** Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy gyógyszeráram ismét nyitva van. Szives pártfogást kér SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszerész.

— **Brutális csendörök.** Kiss Gyula makói lakost, aki kukoricalopással volt vádolva, mult év szeptember 4-én Makón Fácian János makói csendör és Gábor Kálmán, a csendörkhöz beosztott népfelkelő vállalat közben összeverték és szuronnal megsebesítették. Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt ma állottak a szegedi honvédbíróság előtt. Itélethozatalra csak holnap kerül sor.

A füsttelen nap

Mozgalom a rokkantak érdekében

A hőskötemények korát éljük. Minden napnak megvan a maga eposza és korunk minden népe bámulattal csodálja a magyar nemzet hősiességét.

A jövő költőinek liráját a magyar vitézek dicsősége ihleti meg és mint most a római félistenekről biflazzuk a klasszikusokat, az elkövetkezendő korok generációi a mi katonáinkról zengő tan-köteményeket szavalnak majdán.

Az idő eltűnteti élet-halál harcunk borzalmas tónusait. Symbolummá nemesülve, történelmi fényben fog ragyogni örökké.

Nekünk azonban, akik ezt a esodás történelmet csináljuk, a büszke öntudat eszmei gyönyörűségén kívül a valóság minden gyötrelmét is el kell szenvedni úgy, hogy azt a háboru reánk zudítja.

A diadalének akkordjaiba diszszonáns hangok is vegyülnek. A sebesültek jajgatnak. Az özvegyek zokognak. A rokkantak panaszkodnak.

A vért beissza a szomszagos föld, a nyomort és szenvedést azonban nekünk kell megszüntetnünk.

A kultura két szervezetet adott az emberiségnek, hogy az élet terhét a közösség erőgyűjtésével megoszthassa. Az állam és a társadalom szervezetét. Erre a két szervezetre szakad minden probléma, amelyet a háboru felidéz. Ennek a két szervezetnek kell minden kérdést megoldani, minden zavaró motívumot elrendezni. Az állam szervezetét most még az állam létének megvédelmezése foglalja el, de a társadalmi szervezet már megkezdte a bonyodalmat elrendező munkáját.

Az állam és a társadalom jövőjét ezidőszert a legsúlyosabban terheli a rokkant ügy. Azoknak a hőskönek a dolga, akik a hazáért, az államért, a társadalomért küzdve, megrokkantak, munkaképtelenné lettek.

Az Augusztalap, amely Augusztal királyi hercegasszony fővédőségével és Lónyai Sándorné igazgatásával a magyar társadalmat a háboru terheinek könnyű elviselésére szervezi, kezébe vette a rokkantak ügyének intézését és országos rokkant-alapot létesít.

A nagy cél felé május elsején teszi meg az első lépést. Budapesten május elsején füsttelen napot rendez. Új ötlet, érdekes és a nagy idők szelleme: az áldozatkészség és önmegtartóztatás érvényesül benne.

Az Augusztalap azzal a kérelemmel fordul a főváros közönségéhez, hogy ezen a napon ne dohányozzék, hanem azt az összeget, amelyet naponta dohányzásra költ, adja a rokkant-alapnak. Aki pedig egy napra sem tud lemondani szenvedelméről, dohányozzék, de a rokkantakért. Fizessen füstadót. Az Augusztalap 20, 50 filléres, 1, 2, 5 és 10 koronás füst-adó passe-partout bocsájt ki erre a célra.

Május elseje eddig a tavasz örömmünnepe és a szociáldemokraták agitációs napja volt. Az idén a háboru rokkantjaié lesz. Az ország fővárosa példát mutat a vidéknek, amelyet az egész ország-

nak követni kellene. Alakuljon minden városban — nálunk is — bizottság, amely a rokkant-alap javára rendezzen egy füsttelen napot. Hatóságaink lépjenek érintkezésbe az Augusztalalappal a mozgalom egyöntetűsége érdekében.

A rokkantak ügye országos ügy. A mozgalomnak országos jellegűnek kell lenni.

Letelt a katonák szabadsága

Be vannak-e műve' ve a földek?

A mai napon telt le Csanádvármegyében azoknak a katonáknak a szabadsága, akiket a hadvezetés a tavaszi földmunkák ellátása céljából 14 napra szabadságot. Tagadhatatlan, hogy e 14 napi szabadsággal a hadvezetés fontos közgazdasági célt vélt szolgálni.

A katonák 14 napi szabadságolása azonban legalább nálunk Csanádvármegyében nem hozta meg azt az eredményt, melyet ahhoz úgy a hadvezetés, de különösen a gazdaközönség fűzött. A szabadságolás egy része ugyanis beleesett a husvéti ünnepekbe, mikor szünetelt minden mezői munka. A szabadságolás másik részében, míg a katonák itt voltak, pedig azt lehet mondani, hogy folyton esett az eső. Ekkor ez hátráltatta a tavaszi szántás és

vetés munkálatának teljes befejezését.

Még talán soha nem volt a tavasz olyan abnormalis, mint ez évben. A folytonos eső hátráltat minden munkát, sőt a tulságos eső az őszi vetésekre már ártalmas is. Ha a hatóságok tudták volna, hogy a folytonos esőzés hátráltatni fogja a szabadságot katonákat a tavaszi munkák végzésében, bizonyára meggették volna a lépéseket a honvédelmi kormány-nál a katonák további szabadságolása érdekében.

Ma már ezen a dolgon segíteni nem lehet. A szabadságot katonák ismét bevonultak a mai nappal csapataikhoz. Az elmaradt munkát az itthonmaradottak fogják valamiként pótolni. Midőn az elmaradt munkák pótlásáról szólnak, lehetetlen, hogy meg ne említsük, hogy a munkásoknak elvonása is bénítólag hat a mezői munkák végzésére. Makó városából a hadvezetés parancsa folytán is több munkás kényszerült eltávozni a városból.

Bizonyos, hogy a hadvezetés-től még fog hasonló megkeresés érkezni. Azt hisszük azonban, ha a helyi hatóság felvilágosítja a hadvezetést az iránt, hogy az itteni munkaerőre a gazdasági munkák teljesítésére már szükség van, megkímél bennünket és fontos gazdasági munkáinkat zavar-talanul fogjuk tudni teljesíteni.

Adakozzunk a megvakult katonáknak

Minden

ragályos betegségnél fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi számítás szerint a betegség terjedését meg lehet akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családpáának, hogy otthonában fertőtlenítőt (pl. 1 üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég, hogy az

ember

megvegye a Lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni a a poson a minden üveghez mellékelt használati utasítást és ki kell próbálni a lysoformot a háztartásban, meg kell győződni annak hasznáról. — Aki csak megvásárolja az üveg

lysoformot

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen oly szellemes, mint az a bizonyos gazdag ember, ki télen addig várt a befűtéseit, míg valakije meg nem fagyott. Most mindentéle sok ragályos betegség lappang, például himlő, tifusz, kolera, vérhas stb. tehát ilyenkor

használ

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni miként az Egészség és Fertőtlenítés című könyvben érdekesen meg van írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje röglön

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyárából
Ujpesten.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(880)

98. fejezet.

Akinek bottal ütök a nyomát.

— Maga derék ember, Capri! Fogadja elismerésemet.

— Rögtön megyek a miniszterelnökhöz s bejelentem neki a kitünőt fogást.

— Hiszem, hogy maga ezért megkapja a régen óhajtott érdemrendet!

Capri nagy örömmel hajlongott.

A városban már el volt terjedve a hír, hogy elfogták a kincstolvajt.

A napilapok kiadói hamarosan külön kiadást nyomattak, mely egyelőre csak ennyit tartalmazott:

„A hírhedt kincstolvaj hurokra került! A részletekről most még hallgktni kell a nyomozat érdekében. Bővebbet a délutáni rendkívül kiadásban!”

Ezt a sovány tudósítást is mohón kapkodta a közönség, mely sűrű tömegben állott a rendőrségi épület előtt, lesve a kiszivárgó híreket.

Bombini társaságában nemsokára megérkezett a miniszterelnök.

Már ebből is látszott, hogy csakugyan van valami a dologban.

A hatalmas urak eltűntek a rendőrségi épületben.

A tömeg meg egyre nagyobb lett, mindenki kíváncsian várta a szenzációs leleplezéseket.

A miniszterelnök mindenekelőtt elreferáltatta magának az egész esetet.

Bombini nagy garral beszélt s úgy igyekezett feltűntetni a dolgot, mintha az 5 érdeme lenne minden!

(Folyt. köv.)

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Szombaton délután 5,
este pedig 8 órakor
és Vasárnap délután 5,
este pedig 8 órakor:

Kabaret előadás!

Mese
egy közkatónáról

Énekes színjáték 6 felv.

Művészi aktuális
kabaret műsor

Tisztelettel Az igazgatóság.

Értesítés.

Miután a jelenlegi hadi állapot férjemet is fegyverbe szólította, így az üzlet további vezetése reám maradt. Kérem a tisztelt óra-, ékszer-vevő és javíttatni szándékozó közönséget, forduljon hozzám a legnagyobb bizalommal. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról írásbeli jótállást vállalok.

Előnyös áron

szerezhetni be mindenféle kivitelben zseb-, fali órákat, arany- és ezüst ékszereket, villanyoszseblámpákat, beszélőgépet és szemüvegeket.

„DOXA“ óráim mindenkinék ajánlom.

Tisztelettel:
Szentmiklósi Ferencné.

Makulatur-

papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadó hivatalunkban.

Pléh-pánt

kapható a „Makói Független Ujság“ nyomdájában.

Kiadó földek közel a városhoz !!

Hagymának, szabad gyökérnek, dinnyének, lucernának. Tudakozódni lehet: Iritz Samuel özv. cégnél.

Manilla megérkezett

a rendelők átvehetik. Fölösleget újabb vevőknek azonnal átadhatom. Tisztelettel: HALÁSZ Á.

Egy ügyes, megbízható

pénztáros kisasszonyt felvesz Iritz Sámuel özv. cég.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt közönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra következően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra, a házhoz szállítva kisebb mennyiségben, kilónként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Levelek jöttek Przemysl-ből

még egy hónappal ezelőt is minden asszonynak, kinek férje ott volt. Levelek, néhány sorból állók, de annál többet mondtak Hiszén minden sorát, minden betűjét könnyeivel öntözte a derék férj, a jó apa, a kedves testvér. Hozzánk is érkezett levél, de még annál több fénykép a hősök nagy arckép-albumában való elhelyezés végett. mert mindenki látni akarja hozzátartozója arcképét egy ilyen diszes albumban. Ha majd a férjek ismét életjelt adnak magukról, akkor

minden asszony írhat levelet

a harctéren küzdő vagy fogságban levő urának és megírhatja neki, hogy fényképét már beadta kiadóhivatalunkba, hogy azt megőrökötsük a többi sok száz hős arcképével együtt a hősök nagy arckép-albumában. Most, miután a harmadik csoport fénykép-gyűjést megkezdtek, mindenki hozza be hozzátartozója arcképét, hogy ki ne maradjon a hősök arckép-albumából, mert a háború elmúltával nem fogadunk el több fényképet, akkor már kéznél lesz a diszes album. Az az asszony, aki már behozta vagy behozza férjének akár katona, akár civil fényképét, egész nyugodtan írhat és

küldhet csomagot az urának,

nem kell neki attól tartani, hogy az ő férjének arcképe kimarad a többi hősök közül. Mert egy ilyen diszes album nem más, mint egy szép emléktárgy, mit ha felnyit az ember, élethűen előtte van az, akit legjobban szeret és egy ilyen emléktárgyat a háborúból vissza térő hősök is örömmel fogadnak. — Kiadóhivatalunk elfogad arcképeket a nap bármely szakában és szívesen ad felvilágosítást minden erre vonatkozó kérdésre.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján, Makón.